

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

DIONIČKA DRUŠTVA U RH

Prikaz ustroja dioničkog društva AD Plastik

Mentor:

doc. dr. sc. Ratko Brnabić

Studentica:

Rosana Kuzmanić, 5140129

Split, rujan 2016.

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
1.1. Definicija problema.....	3
1.2. Cilj rada	3
1.3. Metode rada	3
1.4. Struktura rada.....	4
2. OPĆE ODREDNICE DIONIČKOG DRUŠTVA.....	5
2.1. Pojam i temeljna obilježja	5
2.2. Osnivanje dioničkog društva.....	8
2.3. Dionice	10
2.3.1. Pojam i dijelovi isprave o dionici.....	10
2.3.2. Vrste dionica	12
2.4. Pravne karakteristike dioničkog društva.....	14
2.4.1. Načela odnosa društva i dioničara.....	15
2.4.2. Obveze dioničara.....	15
2.5. Tijela dioničkog društva	16
2.5.1. Uprava	16
2.5.2. Nadzorni odbor.....	17
2.5.3. Glavna skupština	18
2.6. Usporedba d.d. i d.o.o	19
3. OSNOVNI PODACI O PLASTIK d.d.	21
3.1. Djelatnost	21
3.2. Povijest i razvoj	22
3.3. Vizija i ključne vrijednosti	22
3.4. Nagrade i priznanja	23
4. POSLOVANJE PODUZEĆA PLASTIK d.d.	25
4.1. Temeljni kapital i vlasnička struktura	25
4.2. Dionice AD Plastika	27
4.3. Tijela AD Plastik	30
4.4. Kodeks korporativnog upravljanja	33
5. ZAKLJUČAK.....	37
LITERATURA	39
PRILOZI	40
SAŽETAK.....	41
SUMMARY	41

1. UVOD

1.1. Definicija problema

Završni rad obuhvaća analizu općih odrednica dioničkog društva, te poslovanja dioničkih društava s pravnog i ekonomskog aspekta. Kroz rad će se nastojati objasniti ključni pojmovi vezani uz poslovanje dioničkih društava: osnivanje društva, pravne karakteristike, dijelovi dionica i vrste, obveze dioničara i tijela dioničkog društva. Također, te iste pojmove prikazati na primjeru konkretnog dioničkog društva u RH.

Ovaj rad predstavlja poduzeće AD Plastik i njegovo poslovanje s naglaskom na podatke i informacije koje su vezane uz dioničko društvo kao pravni oblik.

1.2. Cilj rada

Osnovni cilj ovog rada je dati doprinos boljem poznavanju dioničkih društava. Svrha je predočiti način poslovanja Plastik d.d. , provesti usporedbe i ukazati na mogućnost unaprjeđenja.

Cijevi obuhvaćaju teoretsku analizu dioničkog društva na temelju dostupne literature, a nakon toga osnovne podatke o konkretnom poduzeću i prikaz njegovog poslovanja u skladu s pravnim oblikom.

1.3. Metode rada

U ovom završnom radu će se koristiti uobičajene znanstvene metode, usporedno-pravna, statistička i metoda intervjua. Također, metoda prikupljanja sekundarnih podataka iz raznih knjiga i putem interneta, na temelju dokumentacije i korisnih informacija dobivenih od zaposlenika AD Plastik.

Potrebni podaci su prikupljeni kabinetskim istraživanjem i na temelju raspoložive odgovarajuće literature. Dobiveni su iz različitih evidencija i dokumentacije poduzeća AD Plastik, te preko njegove internet stranice.

Korištene znanstvene metode istraživanja su:

- ✓ Metoda deskripcije – korištena je u početnoj fazi istraživanja, objašnjava važna obilježja i odnose pojava koje se istražuju.
- ✓ Metoda komparacije – uspoređuje odnos barem dvije pojave ili predmeta.
- ✓ Metoda sinteze – misaone pojmove spaja u jedinstvenu cjelinu.
- ✓ Metoda analize – raščlanjuje stvari ili pojave na manje dijelove i posebno ih proučava.

Pomoću statističke metode se analiziraju podaci prikupljeni istraživanjem. U ovome radu je korištena u empirijskom dijelu gdje su brojčano u tablicama i na grafovima prikazane promjene tijekom poslovanja Plastik d.d.

U empirijskom dijelu rada je korištena je i metoda intervjua. Posjetila sam AD Plastik i razgovarala s gospođom Sanjom Biočić, članicom Uprave, a do srpnja ove godine izvršnom direktoricom za financije i računovodstvo. Također, s gospodinom Nenadom Škomrljem, pravnikom koji je član komisije za imenovanje članova Nadzornog odbora.

Prikupila sam informacije, te istražila stavove i mišljenja.

1.4. Struktura rada

Ovaj rad se sastoji od teorijskog i empirijskog dijela.

Završni rad obuhvaća 5 cjelina koje su međusobno povezane.

- 1) Uvod koji predstavlja: definiciju problema, ciljeve, korištene metode i strukturu rada.
- 2) Teorijski aspekt dioničkih društava, te usporedbu d.d. i d.o.o.
- 3) Osnovne podatke poduzeća AD Plastik: povijest i razvoj, viziju i ključne vrijednost, te nagrade i priznanja za dosadašnje poslovanje.
- 4) Poslovanje Plastik d.d. s naglaskom na podatke vezane uz pravni oblik i usporedbe kroz određena razdoblja.
- 5) Zaključak koji prikazuje osvrt na cijeli rad. Sadrži rezultate do kojih se došlo i osobne stavove, te eventualne prijedloge za poboljšanje.

2. OPĆE ODREDNICE DIONIČKOG DRUŠTVA

Dioničko društvo je jedan od pravnih oblika trgovačkih društava koje predviđa Zakon o trgovačkim društvima. To je propis koji po svome sadržaju odgovara suvremenim tržišnim odnosima u kojima se pojavljuju gospodarski subjekti. On stvara pravnu infrastrukturu koja daje uvjete za gospodarski razvoj.

Zakonom o trgovačkim društvima je omogućeno osnivanje:

- 1) Dioničkog društva
- 2) Društva s ograničenom odgovornošću
- 3) Javnog trgovačkog društva
- 4) Komanditnog društva
- 5) Gospodarskog interesnog udruženja

Prva tri nabrojena spadaju u društva kapitala, a preostala tri u društva osoba.

Najčešće korištena društva kapitala u praksi su dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću.

2.1. Pojam i temeljna obilježja

Dioničko društvo je trgovačko društvo koji upisom u sudski registar stječe pravnu osobnost i gubi je brisanjem iz njega. Sudski registar je javna knjiga koja sadrži podatke i isprave o subjektima za koje je zakonom određeno da se u njega upisuju. Prije upisa u sudski registar postoji preddruštvo koje nastaje usvajanjem statuta i preuzimanjem svih dionica od strane osnivača. Kod ostalih društva kapitala, preddruštvo nastaje sklapanjem društvenog ugovora.

Prema hrvatskim propisima, dioničko društvo može osnovati samo jedna osoba i može imati samo jednog dioničara.

Članovi dioničkog društva sa svojim ulozima sudjeluju u temeljnome kapitalu koji je podijeljen na dionice. Dioničari ne odgovaraju za obveze društva, a dioničari odgovaraju cijelom svojom imovinom.¹

¹ Petrović S., Osnove prava društava, Zagreb, 2013., str. 84

Temeljna obilježja dioničkog društva su:

- Dioničko društvo je pravna osoba – samostalno stječe prava i preuzima obveze.
- Smatra se trgovcem i kad predmet poslovanja nije gospodarska djelatnost – d.d. je uvijek trgovačko bez obzira čime se bavi.
- Tvrtka dioničkog društva većinom sadržava predmet poslovanja, ali mora sadržavati i oznaku – imena dioničara nisu navedena u nazivu tvrtke ali se mogu navesti.
- Propisana tijela d.d. su: Uprava, nadzorni odbor i glavna skupština.
- Društvo ima temeljni kapital koji je izražen u nominalnoj vrijednosti – najmanji iznos je 200 000 kn.
- Osnivački kapital je podijeljen na dionice – svaki dioničar sudjeluje u njemu sa jednom ili više dionica a one su obično podijeljene na jednake dijelove i imaju istu vrijednost.
- Glavna obveza dioničara prema društvu je uplata dionica kojom se stvara osnivački kapital – on se može vraćati dioničarima kao zbroj uloga.
- Dioničari mogu biti fizičke i pravne osobe.
- Dioničko društvo može imati samo jednog člana.
- Dioničari ne odgovaraju za obveze društva – odgovara društvo samo svojom imovinom.
- Dioničari prema vjerovnicima društva ne odgovaraju osobno pa je zbog zaštite vjerovnika d.d. podvrgnuto određenim propisima o javnosti i nadzoru rada (minimalni ulog određen zakonom, objavljivanje godišnjih obračuna...).
- U dioničkim se društvima odlučuje većinom glasova – kakva se većina traži ovisi o tijelu i važnosti odluke.²

² Prilagođeno prema: Zakon o trgovačkim društvima
(<http://www.zakon.hr/z/546/Zakon-o-trgova%C4%8Dkim-dru%C5%A1tvima>)

Stjecanje i prestanak članstva u dioničkom društvu se može ostvariti brz poteškoća. Dionice se mogu kupiti i prodati u svako vrijeme a time se i mijenja članstvo društva. U trenutku prestanka društva nema razlike u vrijednosti temeljnoga kapitala i imovine društva. Tijekom poslovanja temeljni kapital ostaje isti a mijenja se društvena imovina.

Značajno je spomenuti da je posjedovanje dionica je anonimno ako nije riječ o dionicama na ime. Zbog anonimnosti dionice je i zarada anonimna te je u nekim sustavima dioničko društvo po tome dobilo ime. Također, u dioničkim društvima sudjeluju i surađuju tri skupine: dioničari koji su društvu povjerali novac, uprava koja vodi društvo i zaposlenici. U većim društvima zaposlenici imaju pravo suodlučivanja, što je veći broj zaposlenika je i veći njihov broj u tijelima društva.

Gospodarska prednost dioničkog društva je da osoba koja se nije voljna angažirati cijelom svojom imovinom u nekom pothvatu će preuzeti manji rizik gubitka uloga. Važno je da redovito može prodajom dionica opet doći do svoga novca. Taj je oblik primamljiv i za one koji imaju dosta novca za osnivanje vlastitog poduzeća jer imaju mogućnost stjecanja većinskog broja dionica. Kada se i ne posjeduje paket dionica, rizik se raspodjeljuje kupnjom dionica različitih društava.

Nedostatak dioničkog društva je sklonost uprave rizičnijim poslovima jer je riječ o tuđem kapitalu (kapitalu dioničara). Također, dionice zbog svoje lake prenosivosti mogu biti predmetom špekulacija na burzi pa se u javnosti može stvoriti pogrešna slika o stanju u nekom društvu.³

³ Prilagođeno prema: Brnabić R., Trgovačko pravo, Nastavni materijali, str. 74

2.2. Osnivanje dioničkog društva

Osnivačima društva se smatraju oni dioničari koji usvoje njegov statut. Statut društva se usvaja davanjem izjave osnivača kod javnog bilježnika. Smatra se usvojenim tek kada ga potpiše posljednji osnivač iako svi ne moraju istodobno biti prisutni kod javnog bilježnika.

Statut mora sadržavati odredbe:

- Tvrtnke društva
- Sjedištu
- Predmetu poslovanja
- Temeljnome kapitalu
- Podatak da se izdaju dionice koje glase na ime
- Podatak o tome ima li društvo upravu i nadzorni odbor ili upravni odbor
- Načinu i obliku objave priopćenja društva
- Trajanju i prestanku društva

Pored navedenog, u statutu se mogu urediti i neka druga pitanja osim ako to nije zabranjeno odredbama Zakona o trgovačkim društvima.

Postoje dvije vrste osnivanja društva: simultano i sukcesivno. Kod simultanog, statut usvajaju svi oni koji su dioničari u času kada se društvo smatra osnovanim a kod sukcesivnog samo neki koji preuzimaju dio dionica i upućuju javni poziv za upis preostalih dionica.

Za osnivanje društva je važna i uplata dionica. Mogu se uplatiti u novcu te ulaganjem stvari i prava. Prije upisa u sudski registar je potrebno uplatiti najmanje četvrtinu najnižeg iznosa te dionice za koji se ona može izdati ili ako zakasni, dioničar mora društvu platiti zatezne kamate. Ulog u stvarima i pravima se mora unijeti u društvo u cjelini i to prije upisa u sudski registar.

Osnivači društva moraju sastaviti pisano izvješće u kojemu moraju navesti sve bitne okolnosti osnivanja. Provjeravaju ga članovi uprave i nadzornog odbora odnosno izvršni direktori i članovi upravnog odbora društva. Također, svi članovi uprave i nadzornog odbora podnose prijavu za upis društva u sudski registar a registarski sud mora provjeriti sadrži li prijava sve potrebne sastojke.

Osnivači društva solidarno odgovaraju za štetu koja je društvo počinjena: ako su podaci u vezi s osnivanjem društva netočni ili nepotpuni, ako uprava ne može slobodno raspolagati s iznosima koji su uplaćeni, ako osnivači s nakanom nanesu društvu štetu troškovima osnivanja ili ulozima.

Simultano osnivanje obuhvaća:

- Davanje izjave osnivača da preuzimaju sve dionice društva i da se obvezuju da će ih uplatiti.
- Usvajanje i potpisivanje statuta
- Davanje izjave osnivača da osnivaju dioničko društvo
- Uplatu dionica
- Imenovanje prve uprave i nadzornog odbora društva
- Imenovanje revizora za prvu ili preostali dio poslovne godine
- Izradu izvješća o osnivanju društva
- Podnošenje prijave za upis u sudski registar

Sukcesivno osnivanje obuhvaća:

- Izjavu osnivača da usvajaju statut društva i potpisuju ga
- Izjavu da preuzimaju obvezu uplate dijela dionica društva
- Javni poziv (prospekt) za upis preostalog dijela dionica
- Uplatu uloga prema Zakonu o trgovačkim društvima
- Održavanje osnivačke skupštine društva i donošenje odluka za koje je nadležna
- Izradu izvješća o osnivanju društva
- Podnošenje prijave za upis u sudski registar⁴

⁴ Petrović S., Osnove trgovački društava, Zagreb, 2013., str. 101-107

2.3. Dionice

Dionica je ulog, dio temeljnog kapitala s kojim dioničar sudjeluje u društvu. Društvo postaje vlasnik uloga, a dioničar stječe prava u konkretnom poduzeću. Kada se izdaju dionice kao vrijednosni papiri, ne daju pravo vlasništva nad onim što je član uložio u društvo. Kod plaćanja svih dionica gotovim novcem i to u svoti na koju glase, riječ je o emisiji al pari kada u početku nema razlike između imovine društva i nominalne svote temeljnoga kapitala. Postoje burze vrijednosnim papirima za olakšavanje trgovanja dionicama i time je stvoreno transparentno tržište. Dnevna novinska i druga izvješća o tečajevima dionica pružaju sliku ponude i potražnje. Dionice postaju instrument stjecanja novca ako se povećava njihova vrijednost.

2.3.1. Pojam i dijelovi isprave o dionici

Dionica ima tri značenja. Najniži nominalni iznos dionice je 10 kuna. Trenutna vrijednost joj može biti veća, jednaka ili manja od nominalnog iznosa na kojeg glasi. Razlikuje se nominalni iznos od iznosa za koji se dionica izdaje. To je iznos koji netko mora platiti da bi ju stekao i da bi postao dioničar. Iako sve manje, u Hrvatskoj još ima društava za čije dionice nisu izdane isprave o dionicama niti su zabilježene u elektroničnom sustavu.

Dionica je:

- ✓ dio temeljnog kapitala društva
- ✓ skup članskih prava i obveza
- ✓ vrijednosni papir

Ad 1) Svaka dionica je razmjerni dio temeljnoga kapitala društva. Zbroj nominalnih iznosa dionica mora odgovarati temeljnome kapitalu društva, a kada se izdaju dionice bez nominalnog iznosa, zbroj iznosa temeljnoga kapitala svih dionica mora odgovarati temeljnome kapitalu. U Hrvatskoj ne postoji mogućnost izdavanja dionica bez nominalnog iznosa jer u tom slučaju dioničko društvo uopće ne bi imalo kapital ili bi ga imalo ali ne bi bio podijeljen na dionice. Dopušteno je izdavanje nepravih dionica bez nominalnog iznosa koje su izražene brojem. U tom slučaju dioničar uspoređuje broj dionica koje drži s ukupnim brojem izdanih dionica, te može izračunati koliki mu dio temeljnoga kapitala pripada i kakva ima prava u društvu.

Ad 2) Prava i obveze se stječu ulaganjem dijela svoje imovine u društvo i na taj način se postaje član tog društva. Ovisi o ulogu u društvu. Imovinska prava su pravo na udjel u dobiti i na nove dionice koje se izdaju. Postoje i upravljačka prava: pravo glasa, pravo na obavještenost, pravo biranja i biti biran u tijelu društva. Za stjecanje članskih prava nije potrebna isprava o dionici,

Ad 3) Dionica kao vrijednosni papir podrazumijeva ispravu o dionici ili elektronični zapis u sustavu Središnjeg klirinškog depozitarnog društva gdje se vode podaci o izdavateljima, vrijednosnim papirima i njihovim imateljima. Članstvo imatelja i s njim povezana prava i obveze je izraženo dionicom kao vrijednosnim papirom. Postoje tri oblika: dionice za koje su izdane isprave, dionice u elektroničkom zapisu na računu vrijednosnih papira i one za koje ne vrijedi ništa od navedenoga.

Značajno je istaknuti da izdavanje isprava o dionici nije nužno za stjecanje i prijenos članstva u dioničkom društvu pa treba razlikovati dionicu kao skup članskih prava i kao vrijednosni papir. Također, izdavanje dionice treba razlikovati od izdavanja isprave o dionici. Kada se ne izdaju u obliku isprave, riječ je o dionicama u nematerijaliziranom obliku koje se evidentiraju elektronskim zapisom.

Isprava o dionici sadrži:

- ❖ plašt
- ❖ kuponski arak
- ❖ talon

Ad 1) Plašt mora sadržavati sve sastojke kao i dionica neovisno o tome izdaje li se isprava. Obvezni sastojci plašta su: oznaka da je riječ o dionici i njezin nominalni iznos, oznaka vrste i roda dionice, tvrtka i sjedište izdavatelja dionice, ime osobe na koju glasi dionica ili naznaku da glasi na donositelja, broj dionice i datum izdavanja, faksimil potpisa statutom ovlaštenih osoba. Dionice izdane u nematerijaliziranom obliku ne sadrže broj ni faksimil potpisa. Plašt dionice je službena potvrda članstva u dioničkom društvu, te prava sudjelovanja u temeljnome kapitalu, dividendi i pravu glasa. Osim navedenih, dionica može sadržavati i neobvezatne sastojke kao na primjer neku povlasticu iz dionice. Dioničar ima pravo odbiti preuzimanje dionice i zahtijevati ispravu ako nema sve obvezne dijelove.

Ad 2) Kuponski arak je isprava kojom se potvrđuje članstvo u društvu i pravo na dividendu. Sadrži deset ili više kupona kojima se naplaćuje dividenda. On sadrži: redni broj, broj dionice na koju se odnosi, tvrtku izdavatelja dionice i faksimil potpisa statutom ovlaštena osoba izdavatelja dionice. Kuponi su vrijednosni papiri koji glase na donositelja. Također, i ako se dionica uz koju se vezuje glasi na ime pa to olakšava njihov prijenos.

Dionice koje glase na donositelja se prenose predajom isprava o dionicama (tradicijom), a dionice koje glase na ime se prenose kao materijalizirane kroz ispravu o dionicama ili kao nematerijalizirane. Ako su izdane isprave o dionici, prenose se indosamentom. Indosament omogućava prijenos vrijednosnog papira i to u praksi znači da imatelj dionicu prenosi na drugoga tako da na ispravi o dionici navede ime novoga imatelja i potpiše se.⁵

Ad 3) Talon nije vrijednosni papir i ne može samostalno cirkulirati. Ima obilježje potvrde (legitimacijski papir). Na temelju talona se ostvaruje pravo na nove kuponske arke ako su iskorišteni svi raniji kuponi. Talon mora imati broj dionice na koju se odnosi. Može se izdati na ime i na donositelja.⁶

2.3.2. Vrste dionica

Već su spomenute vrste dionice prema prijenosu koje se određuju statutom: dionice na ime i na donositelja. Dionice na ime imaju označeno ime dioničara zbog čega je prijenos otežan. Zakonom o trgovačkim društvima su predviđena dva slučaja kada moraju glasiti na ime: ako se izdaju prije uplate pune svote za koju se izdaju i ako se izdaju kao nematerijalizirani vrijednosni papiri.

Dionice ne daju nikakva prava ako ih drži samo društvo i tada je riječ o vlastitim dionicama. Društvo na temelju njih ne može imati pravo glasa na vlastitoj skupštini i stjecati dividendu. Vlastite dionice se ne mogu upisati prilikom osnivanja ili povećanja temeljnoga kapitala. Mogu se steći na temelju ovlasti glavne skupštine koja vrijedi najviše pet godina i određuje uvjete. Mora se poštovati načelo jednakog položaja dioničara, stjecati i raspolagati dionicama na organiziranom tržištu vrijednosnih papira.

⁵ Gorenc V., Trgovačko pravo, Društva, Školska knjiga, Zagreb, 2003., str. 213

⁶ Petrović S., Osnove prava društava, Zagreb, 2013., str. 85-91

Kada nema odluke glavne skupštine, društvo ih može stjecati:

- da bi se od društva otklonila teška šteta (spriječilo da nepoželjne osobe preuzmu društvo)
- ako se dionice trebaju ponuditi zaposlenima ili nekome od povezanih društava a ponuda mora najkasnije za godinu dana od stjecanja biti praćena prijenosom vlastitih dionica
- da bi se dala otpremnina dioničarima
- ako ih stječe od dioničara zbog toga što nije u potpunosti uplatio iznos za koji su izdane
- nadmetanjem od strane suda da bi društvo namirilo neku tražbinu prema dioničaru
- ako je stjecanje u svoje ime, ali za račun drugih osoba
- ako društvo stječe vlastite dionice stupajući u pravni položaj osobe koja je bila njihov neposredni raniji imatelj
- ako se stječu na temelju odluke glavne skupštine o povlačenju dionica

Kod prvih pet situacija, nominalni iznos ne smije prijeći deset posto temeljnoga kapitala društva a do toga iznosa je dopušteno samo ako društvo ima propisane rezerve koje za tu svrhu može koristiti.⁷

Za razliku od podjele dionice prema vrstama (na ime i na donositelja), postoje i dionice prema rodu. Dionice s istim pravima čine jedan rod. Mogu biti redovne i povlaštene.

Redovne dionice daju: pravo glasa u glavnoj skupštini društva, pravo na isplatu dijela dobiti i pravo na isplatu dijela stečajne mase društva. Taj dio obuhvaća imovinu društva koja preostane nakon što se podmire potraživanja vjerovnika u slučaju u slučaju likvidacije ili stečaja.

Povlaštene dionice mogu postojati samo onda kada postoje i redovite. One imateljima daju veća prava, te njihovi stjecatelji moraju dati dodatni doprinos društvu. Povlaštena imovinska prava su: pravo prvenstva pri isplati dividende, pravo prvenstva pri podjeli likvidacijske ili stečajne mase društva, pravo na dividendu u unaprijed utvrđenom iznosu ili u postotku od nominalnog iznosa dionice. Povlaštenost dionica se može ukinuti ili ograničiti samo uz suglasnost imatelja tih dionica. Odluka o tome se donosi glasovanjem na glavnoj skupštini društva ili na posebnoj skupštini samo tih dioničara.

⁷ Petrović S., Osnove prava društava, Zagreb, 2013., str. 98-100

Vrste povlaštenih dionica su: kumulativne i participativne. Za kumulativne dionice je značajno da ako dioničarima nisu isplaćene dividende u ranijim godinama, tada će im se prvo isplatiti kumulirane dividende iz ranijih godina pa će poslije doći do isplate imateljima redovnih dionica. Imatelji participativnih povlaštenih dionica imaju i pravo na dividendu koja pripada imateljima redovnih dionica.

Povlaštene dionice se mogu izdati i bez prava glasa. Za takve dionice vrijedi posebno ograničenje, može ih se izdati samo do polovine iznosa temeljnoga kapitala društva.

2.4. Pravne karakteristike dioničkog društva

Položaj dioničara, te njihova prava i obveze u dioničkome društvu ovise o udjelu u temeljnome kapitalu. Za jednake uloge u društvu se stječu jednaka prava.

Prava iz dionice se dijele na imovinska i upravljačka.⁸

Imovinska prava su:

1. pravo na isplatu dividende
2. pravo na plaćanje naknade za ispunjenje za ispunjenje dodatnih obveza prema društvu
3. pravo prvenstva pri upisu novih dionica društva
4. pravo na isplatu dijela sudjelovanja u temeljnome kapitalu kada se smanjuje
5. pravo isplate ostatka nakon provedene likvidacije
6. pravo dioničara na primjerenu naknadu i otpremninu

Opseg spomenutih prava se određuje prema tome koliko dionice koje dioničar posjeduje sudjeluju u temeljnome kapitalu. Po tome se razlikuje od upravljačkih prava koja pripadaju jednako svim dioničarima. Imovinska prava se mogu proširivati i ograničavati više nego upravljačka, ali samo kada je dopušteno zakonom. Najvažnije imovinsko pravo je pravo na isplatu dijela dobiti društva (dividendu). Dividenda se izražava u postotku nominalnog iznosa dividende. Način podjele dobiti se određuje statutom. Prije isplate dobiti se moraju usvojiti financijski izvještaji društva. Značajno je spomenuti da dioničko društvo mora imati zakonske rezerve. U njih je dužno unositi 5% ili statutom određeni veći dio dobiti tekuće godine umanjene za iznos gubitka iz prethodne godine.

⁸ Petrović S., Osnove prava društava, Zagreb, 2013., str. 96

Najvažnije upravljačko pravo je ono koje daje pravo glasa na glavnoj skupštini prava. Neka od ostalih upravljačkih prava su: pravo sudjelovanja na glavnoj skupštini društva, pravo na pobijanje odluke glavne skupštine i pravo na obaviještenost.

2.4.1. Načela odnosa društva i dioničara

Pravni odnosi dioničara, te dioničara i društva su uređeni prisilnim propisima da bi bili zaštićeni. Načela unutar društva su: načelo jednakog položaja dioničara, načelo jednakosti i načelo povjerenja.

Načelo jednakog položaja dioničara omogućuje pojedinom dioničaru da se brani do odluka i drugih mjera društvenih tijela. Svi dioničari u jednakim uvjetima imaju jednaki položaj.

Načelo jednakosti vrijedi za prava i obveze dioničara. Mjerilo jednakog postupanja je najčešće visina udjela u temeljnome kapitalu.

Načelo povjerenja obuhvaća obvezu savjesnosti dioničara prema društvu i ostalim dioničarima. Ovo načelo međusobnog povjerenja nije potrebno kada se sukobi mogu riješiti na druge načine kao što su: odgovornost za štetu zbog upotrebe utjecaja u društvu, pobijanje odluke skupštine zbog povrede zakona ili statuta.

2.4.2. Obveze dioničara

Glavna obveza dioničara je unos uloga na koji se obvezao.

Ulaganje se može sastojati od:

- ✓ uplata u novcu, u iznosu za koji su izdane
- ✓ većeg iznosa ako je dionica izdana kao nominalna
- ✓ prijenosa stvari i prava na društvo kada se ulozi sastoje od stvari ili prava

Dodatne stalne uplate u novcu se ne mogu dioničarima nametnuti kao članska obveza.

Dodatne obveze dioničara podrazumijevaju nenovčane činidbe i pojavljuju se u dioničkim društvima koja se bave proizvodnjom dobara. Također, riječ je o povremenim nenovčanim obvezama koje se ponavljaju u određeno vrijeme. Obveze osobnog rada se ne mogu nametnuti dioničaru kao članska obveza.⁹

⁹ Slakoper Z., Dioničko društvo u sudskoj praksi i pravnoj teoriji, Zagreb, 2011., str. 309

2.5. Tijela dioničkog društva

Članovi društva mogu, ali i ne moraju biti članovi tijela društva. Glavna skupština je jedini organ u kojemu oni ostvaruju upravljačka prava. Postoje dva temeljna ustroja tijela dioničkog društva: monistički koncept ustroja i dualistički. U monističkom pristupu nema striktno odvojenosti vođenja od nadzora nad vođenjem tih poslova. Kod dualističkog koncepta iste osobe ne mogu biti članovi dva tijela. Dioničari ostvaruju svoja upravljačka prava u glavnoj skupštini, te imenuju i nadziru članove uprave putem nadzornog odbora. Zbog ulaska u Europsku uniju se morao dopustiti izbor između dva koncepta ustroja.¹⁰

2.5.1. Uprava

Uprava je izvršno i obavezno tijelo dioničkog društva. Čine ga jedna ili više fizičkih osoba i njihov se broj određuje statutom. Ako se sastoji od više članova, jedna se mora imenovati predsjednikom. Član može biti svaka fizička osoba koja je poslovno sposobna. Također, ne mora biti zaposlen u društvu i ne mora biti hrvatski državljanin. Član Uprave ne može biti: osoba koja je kažnjavana (zloupotreba stečaja, povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga) za vrijeme od pet godina po pravomoćnosti presude, osoba protiv koje je izrečena zabrana obavljanja zanimanja koje je obuhvaćeno predmetom poslovanja društva, član nadzornog odbora (može do godine dana u slučaju da član uprave nedostaje ili ne može obavljati svoju funkciju). Članove uprave imenuje nadzorni odbor na vrijeme od najviše pet godina. Za početak trajanja mandata nije odlučujući dan kada je donesena odluka o imenovanju ili kada je imenovanje upisano u sudski registar, računa se od dana određenog u odluci o imenovanju. Imenovanje člana uprava se smatra valjanim kada on izjavi da prihvaća imenovanje. Nadzorni odbor može opozvati člana uprave samo ako za to postoji važan razlog: gruba povreda dužnosti, nesposobnost za obavljanje poslova društva. Predsjednik i član uprave mogu dati ostavku, neovisno o zahtjevu za naknadu štete koji društvo može imati prema njima s obzirom na ugovor koji su sklopili. Ostavka djeluje od trenutka koji proizlazi iz izjave i može se povući samo uz suglasnost nadzornog odbora jer je njemu izjavljena. Član uprave ostavku daje u pisanom obliku nadzornom odboru, a on mora obavijestiti ostale članove.

¹⁰ Barbić J., Pravo Društva, Društva kapitala, Organizator, Zagreb, 2010., str. 645

Zadaci uprave dioničkog društva su:

- vođenje poslova društva
- zastupanje društva
- vođenje registra dionica
- priprema odluka koje se donose na glavnoj skupštini
- priprema ugovora za čije je sklapanje potrebna suglasnost glavne skupštine
- izvršenje odluka koje donese glavna skupština
- podnošenje izvješća nadzornom odboru u određenim vremenskim intervalima o načelnim pitanjima vođenja poslova društva
- sastavljanje godišnjih izvješća i konsolidirano godišnje izvješće društva

Uprava poslove vodi na vlastitu odgovornost, donosi odluke na temelju vlastite poslovne prosudbe što je za društvo korisno i služi njegovim interesima. Dužna je brinuti se o trajnoj rentabilnosti društva i nije obvezna postizati najveće moguće dobiti. Rentabilnost je ekonomsko mjerilo uspješnosti poslovanja, a iskazuje se kroz odnos profita i uloženog kapitala. Poduzme li uprava poslove za koje joj je trebalo odobrenje nadzornog odbora ili glavne skupštine a nije ga dobila, tada će poslovi biti valjani, ali će uprava odgovarati za štetu koja je time počinjena društvu. Odluke se donose jednoglasno i utvrđuje se većina glasova. Kada je broj glasova isti, odlučuje glas predsjednika uprave. Donose se na sjednicama ili izvan njih. Članovi uprave moraju voditi poslove društva kao savjesni gospodarstvenici i dužni su čuvati poslovnu tajnu društva.

Zastupanje obuhvaća sklapanje pravnih poslova s trećim osobama. Moglo bi se reći da se iste radnje interno smatraju vođenjem poslova, a prema van zastupanjem. Vlast uprave da zastupa društvo se ne može ograničiti, ali su članovi dužni poštovati ograničenja u vođenju društva koja su određena statutom. Takva ograničenja nemaju učinak u odnosu na treće osobe.¹¹

2.5.2. Nadzorni odbor

Nadzorni odbor mora imati najmanje tri člana, ako ima više taj broj mora biti neparan. Član može biti svaka fizička osoba koja je poslovno sposobna, također i strani državljanin.

Republika Glavna skupština bira članove nadzornog odbora većinom glasova i ocjenjuje njihov rad. Prema Zakonu o radu, pravo njihovog imenovanja imaju i zaposleni. Mandat traje četiri godine i može se ponavljati. Počinje kada imenovana osoba to prihvati ili kasnije ako se

¹¹ Gorenc V., Trgovačko pravo, Društva, Školska knjiga, Zagreb 2003., str. 291

tako odredi u odluci o imenovanju. Članove nadzornog odbora može opozvati glavna skupština, dioničar koji ga je imenovao i sud. Predsjednik i član nadzornog odbora mogu dati ostavku upravi društva u pisanom obliku, a ona mora obavijestiti ostale članove nadzornog odbora i poduzeti mjere upisa promjena u sudski registar, Svaka promjena u sastavu nadzornog odbora se mora upisati u sudski registar i objaviti,

Zadaci nadzornog odbora su:

- nadzor nad vođenjem poslova društva i obavješćavanje glavne skupštine
- imenovanje i opoziv članova uprava
- sazivanje glavne skupštine

Glavna dužnost mu je nadziranje uprave prilikom vođenja poslova društva. Zakonom je određeno da se na njega ne može prenijeti zadatak vođenja poslova društva, ali se u statutu može predvidjeti da određene vrste poslova uprava može poduzimati samo uz suglasnost nadzornog odbora. U nadzornom odboru se za donošenje odluke traži obična većina danih glasova, a odsutni članovi mogu dati svoj glas pisanim putem za to podobnim tehničkim sredstvom. Uvjet je da se tome ne usprotivi ni jedan član. Glasovanje preko zamjenika nije dopušteno. Stupanj pozornosti članova nadzornog odbora je manji nego onaj koji se primjenjuje na članove uprave.

2.5.3. Glavna skupština

Glavna skupština je skupština svih dioničara. Ona je jedino tijelo društvo u kojemu mogu izravno sudjelovati svi dioničari, i oni bez prava glasa. Može se sazvati kada je to određeno zakonom, statutom, kada to zahtijevaju interesi društva. Od sazivanja do održavanja glavne skupštine mora proći najmanje 30 dana. U odluci o sazivanju se mora navesti dnevni red kojeg utvrđuje onaj tko je sazva. Dioničari koji imaju udjele u najmanjem iznosu od 5 % temeljnoga kapitala društva mogu zahtijevati da se dnevni red nadopuni. Ne može se raspravljati i odlučivati o onome što nije objavljeno kao stavka dnevnoga reda. Na glavnoj skupštini se sastavlja zapisnik koji potpisuje javni bilježnik. Mogu je sazvati: uprava društva, nadzorni odbor, upravni odbor, izvršni direktori, likvidatori društva. Također, mogu je zatražiti i dioničari na koje se odnosi iznos od najmanje 5 % temeljnoga kapitala društva ili manji koji je određen u statutu društva.

Ovlasti glavne skupštine su:

- izbor i razrješenje članova nadzornog odbora
- upotreba dobiti
- izmjena statuta
- uvrštenje dionica društva na uređeno tržište radi trgovanja
- povećanje i smanjenje temeljnoga kapitala
- prestanak društva

Značajno je naglasiti da glavna skupština ne može odlučivati o stvarima koje su u djelokrugu drugih tijela društva.

Glavnu skupštinu vodi predsjednik i u praksi je to najčešće predsjednik nadzornog odbora. Zapisniku se prilaže popis sudionika i dokaz da je bila uredno sazvana. Kod donošenja odluka, razlikuje se kvorum od potrebne većine. Kvorum podrazumijeva određen broj dioničara koji predstavljaju određenu visinu temeljnoga kapitala u odnosu na njegov ukupni iznos. On zakonom nije propisan, glavna skupština može djelovati i donositi odluke neovisno koliko je dioničara nazočno i koliki dio temeljnoga kapitala oni predstavljaju. Temeljno pravilo za donošenje odluka na glavnoj skupštini je obična većina. Odluka glavne skupštine je rezultat volje većine dioničara koji glasuju.

Dionica donosi glavno člansko pravo, pravo glasa u skupštini društva. Broj glasova iz dionice mora odgovarati njezinom nominalnom iznosu, odnosno iznosu temeljnoga kapitala koji na nju otpada. U pravilu, pravo glasa se stječe potpunom uplatom dionice. Može se ostvariti i preko punomoćnika. Pravo glasa dioničara se može ograničiti statutom, da ni jedan dioničar ne može imati više od određenog broja ili određenog postotka glasova. Dioničari s dionicama bez prava glasa mogu sudjelovati na skupštini i raspravljati, ali ne i glasovati.¹²

2.6. Usporedba d.d. i d.o.o.

Dioničko društvo je trgovačko društvo u kojemu svi članovi (dioničari) sudjeluju s ulozima u temeljnome kapitalu podijeljenome na dionice.

Društvo s ograničenom odgovornošću je trgovačko društvo u koje jedna ili više, fizičkih ili pravnih osoba, ulažu temeljne uloge s kojima sudjeluju u unaprijed dogovorenom temeljnom kapitalu. U društvu s ograničenom odgovornošću je temeljni kapital podijeljen na temeljne uloge koji se ne mogu izraziti vrijednosnim papirima.¹³

¹² Petrović S., Osnove prava društava, Zagreb 2013., str. 115-141

¹³ Prilagođeno prema: Poslovni dnevnik (<http://www.poslovni.hr/leksikon/dionicko-drustvo-dd-182>)

Temeljni ustrojbeni akt u društvu s ograničenom odgovornošću je društveni ugovor, a ne statut kao kod dioničko društva. Razlike je u sklapanju društvenog ugovora i davanja izjave o osnivanju društva.

Karakteristike d.o.o.-a naspram d.d.-a:

- manji broj članova društva u društvu
- članovi imaju veći utjecaj na vođenje poslova društva
- osnivanje društva je manje formalizirano
- veća sloboda uređenja odnosa u društvu
- veća mogućnost prilagodbe unutrašnjeg uređenja društva posebnim potrebama članova
- najniži iznos temeljnog kapitala je 20 000 kuna, za razliku od dioničkog društva gdje je 200 000 kuna
- članovi se više usmjeravaju na to da ostanu vezani zajedničkim ciljem društva koji su postavili pri njegovom osnivanju. ¹⁴

¹⁴ Prilagođeno prema: Prezentacija, Društvo s ograničenom odgovornošću
(<https://www.google.hr/#q=usporedba+dioni%C4%8Dkog+dru%C5%A1tva+i+dru%C5%A1tva+s+ograni%C4%8Denom+odgovorno%C5%A1%C4%87u>)

3. OSNOVNI PODACI O PLASTIK d.d.

AD Plastik je najveći hrvatski proizvođač plastičnih dijelova za automobilsku industriju.

Nastao je 1992. godine, izdvajanjem iz bivše Jugoplastike. Pod današnjim imenom se oblikovalo kao dioničko društvo 1996. godine, a privatizirano je 2001. godine. Dioničari AD Plastika su vlasnici skoro jedne petine dionica poduzeća.¹⁵

3.1. Djelatnost

Djelatnici razvijaju proizvode iz plastičnih materijala za autoindustriju i kreativnim dostignućima doprinose uspjehu svojih kupaca. U poslovanju primjenjuju etička načela za dobrobit šire društvene zajednice. Dugogodišnje iskustvo i uspješno ispunjavanje zahtjeva kupaca su postali poželjan partner najvećim svjetskim proizvođačima automobila.

Tablica 1: Opći podaci AD Plastik¹⁶

1.	Tvrtka	AD Plastik d.d.
2.	Sjedište	Matoševa 8, 21210 Solin
3.	Osnivanja društva	1992. godine
4.	Pravni oblik	d.d.
5.	Struktura vlasništva	Privatno
6.	Glavna djelatnost	Proizvodnji dijelova iz plastičnih masa za interijere i eksterijere automobila.
7.	Temeljni kapital društva	419.958.400,00 kuna
8.	Ukupan broj dionica	4.199.584. redovnih dionica
9.	Nominalna vrijednost jedne dionice	100,00 kuna

Izvor: Izrada autora prema dokumentaciji AD Plastik (<http://www.adplastik.hr/hr/29-kontakt/>)

¹⁵ AD Plastik (<http://www.adplastik.hr/hr/8-ad-plastik-grupa/>)

¹⁶ AD Plastik (<http://www.adplastik.hr/hr/29-kontakt/>)

3.2. Povijest i razvoj

Izvorni prednik AD Plastik je Jugoplastika 1952. godine, tvornica konfekcije, galanterije, obuće.

Povijesni pregled:

1968. – U sklopu Jugoplastike počinje razvoj proizvoda namijenjenih automobilske industriji

1992. – Osnivanje Auto dijelova kao samostalnog poduzeća

1994. – Promjena imena u današnje ime

1995. – Otvaranje tvornice u Zagrebu i Rusiji

2001. – Provedba programa radničkog dioničarstva¹⁷

Višegodišnje iskustvo rada na domaćim i međunarodnim projektima, povezanost s partnerima u regiji, te korištenje različitih programskih rješenja ih pozicioniraju u vrh ponude inženjerskih usluga. Tim stručnjaka je u mogućnosti brzo odgovoriti na sve zahtjeve tržišta i stvaranje viših standarda.

Suraduju s kupcima od rane faze razvoja proizvoda koristeći suvremene alate i tehnike, te primjenjuju specifična stručna znanja i prethodno stečena iskustva.

Slika 1: Logo Plastik d.d.

Izvor: AD Plastik (<https://www.google.hr/#q=ad+plastik>)

3.3. Vizija i ključne vrijednosti

Vizija im je biti tržišni lider u proizvodnji i razvoju plastičnih proizvoda u istočnoj Europi.

Misija im je kontinuiranim unaprjeđenjem u području istraživanja i razvoj svojih proizvodnih procesa, te inovativnih rješenjima, žele kupcu osigurati uslugu kojom će doprinijeti kvaliteti proizvoda.

¹⁷ AD Plastik (<http://www.adplastik.hr/hr/19-povijesni-razvoj/>)

Svoje ciljeve ostvaruju uvažavajući načela društveno-odgovornog poslovanja, a naglasak im je na zadovoljstvo kupaca, zaposlenika, dioničara i poslovnih partnera.

Ključne vrijednosti AD Plastik su:

- tradicija
- vjerodostojnost
- izvrsnost
- kreativnost
- odgovornost

Ad 1) Dugogodišnje iskustvo je temelj uspješnog budućeg poslovanja. Od samih početaka sudjeluju u stvaranju različitih modela automobila kroz inovativnu tehnologiju.

Ad 2) Čine ono što je ispravno, a ne što je jednostavno.

Ad 3) Njihovi proizvodi zadovoljavaju najviše standarde kvalitete s obzirom na zahtjeve kupaca. Rad zaposlenika se odlikuje stručnošću i brzinom u poslu.

Ad 4) Traže nove primjenjive ideje za unaprjeđenje tehnologije. Također, rješenja za učinkovitost organizacije i stvaranje okruženja za postizanje željenih ciljeva.

Ad 5) Odgovorni su za poduzeće kao cjelinu i njene rezultate, te brinu za sve sudionike.

Sve tvornice su certificirane prema standardima kvalitete upravljanja za dobavljače u automobilske industrije ISO/TS 16949. Prate zahtjeve koje definira norma ISO 14001:2004, da bi osigurali učinkovit sustav upravljanja zaštitom okoliša. Tvornica u Solinu koja proizvodi prehrambenu ambalažu je certificirana po standardu zdravstvene ispravnosti hrane (HACCP).

3.4. Nagrade i priznanja

Tvrtka AD plastik je proglašena najboljom velikom hrvatskom tvrtkom po izboru Hrvatske gospodarske komore, te joj je dodijeljena nagrada Zlatna kuna za izvrsnost poslovanja u 2012. godini.

Nagrade i priznanja za 2013. godinu:

- ✓ Povelja Republike Hrvatske, nagrada Predsjednika Republike Hrvatske za izniman doprinos u gospodarskom i društvenom razvitku RH.
- ✓ Nagrada Zlatni ključ za najboljeg hrvatskog izvoznika u Sloveniju.
- ✓ Kolektivna nagrada grada Solina.
- ✓ Druga nagrada među domaćim kompanijama na Zagrebačkoj burzi, koje su ostvarile najbolje odnose s investitorima. Ova nagrada im je prva takve vrste.

Nagrade i priznanja za 2014. godinu:

- ✓ Nagrada Zlatni ključ za najboljeg izvoznika u Sloveniju
- ✓ Nagrada od kupca Renault za izuzetan doprinos na području društveno odgovornog poslovanja u listopadu.

U sklopu zahtjevnog postupka, AD Plastik je trebao prikupiti svu potrebnu dokumentaciju za odgovore na traženi upitnik iz područja: politika za okoliš, radne prakse, ljudskih prava, održive nabave.

Ova slika prikazuje nagradu Zlatni ključ, ostvarenu za najboljeg izvoznika u Sloveniju. Sljedeće slika označava certifikat za kvalitetu, prema normi ISO 14001:2004.¹⁸

Slika 2: Nagrada Zlatni ključ za AD Plastik

Izvor: AD Plastik (<https://www.google.hr/#q=ad+plastik>)

Slika 3: Certifikat za kvalitetu u poslovanju AD Plastik

Izvor: AD Plastik (<https://www.google.hr/#q=ad+plastik>)

¹⁸ Interna dokumentacija AD Plastik d.d.

4. POSLOVANJE PODUZEĆA PLASTIK d.d.

AD Plastik ima više od trideset godina iskustva u svijetu auto industrije. Sveukupno zapošljava više od 2100 radnika, a od čega samo u Hrvatskoj preko 1200 radnika. Odjel istraživanja i razvoja u AD Plastiku zapošljava više od 100 inženjera zbog čega taj dio ima jako puno mogućnosti za napredak. Solinski koncern je prošle godine ostvario dosad najveći prihod i isplaćuje se zavidno visoka dividenda. Maksimalno su fokusirani na rast i razvoj u cilju ostvarenja svoje vizije, biti tržišni lider na području istočne Europe.

Slika 4: Proizvodni pogon AD Plastika u Solinu

Izvor: AD Plastik (<https://www.google.hr/#q=ad+plastik>)

4.1. Temeljni kapital i vlasnička struktura

AD Plastik je kao društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Splitu 1994. godine, a nakon donošenja statuta je postalo dioničko društvo. Njegovo je osnivanje i ustroj uređeno Zakonom o trgovačkim društvima.

Temeljni kapital AD Plastik iznosi 419.958.400 kuna i podijeljen je na 4.199.584 dionice, nominalne vrijednosti 100 kuna. Dividenda AD Plastika iznosi 8 kuna po dionici. Može se povećati ili smanjiti u skladu sa Zakonom. Dioničari su pravne i fizičke osobe iz Hrvatske i inozemstva koji svoje interese ostvaruju putem Glavne skupštine i Nadzornog odbora u skladu sa zakonodavstvom Republike Hrvatske.

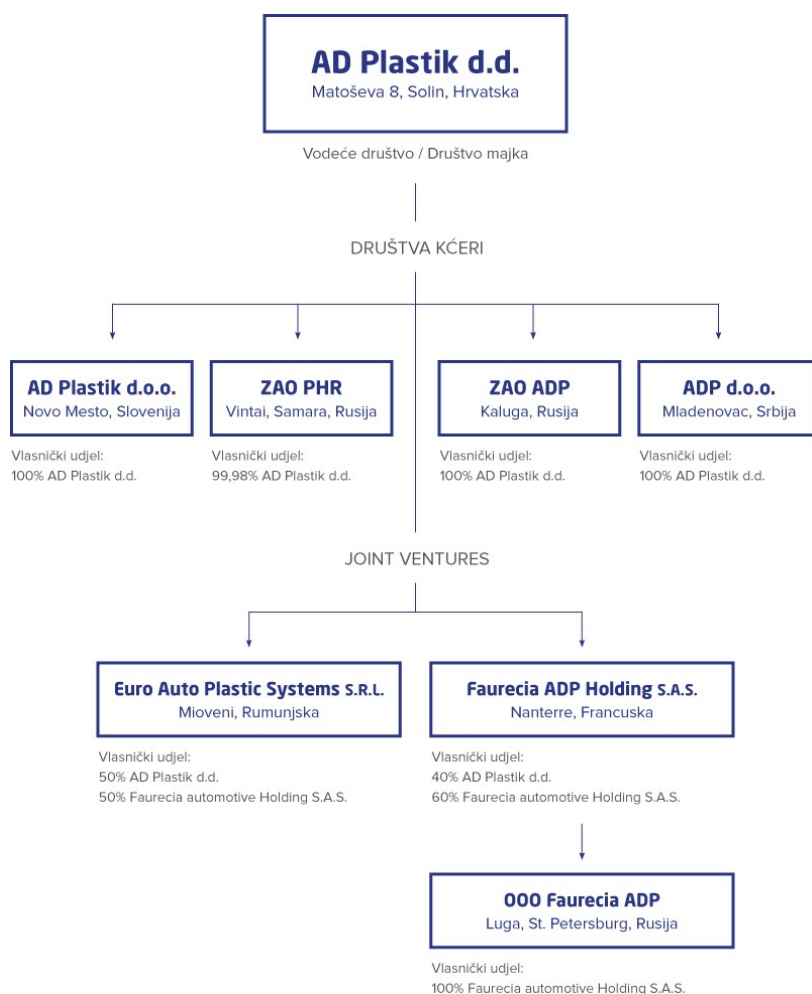
Na zadnji dan prethodne godine, društvo nije imalo većinskog vlasnika. Najveći dioničar je bilo dioničko društvo Holding Auto komponenti iz Rusije koje u svom vlasništvu imalo 1.259.875 dionica što predstavlja 30% udjela u temeljnome kapitalu društva.

Tijekom 2015. godine nije bilo značajnijih promjena u vlasničkoj strukturi te nije bilo isplate dividendi.

Tvrtke kćeri/ovisna društva u koja AD Plastik trenutno ima 100% vlasničkog udjela su:

- ❖ AD Plastik d.d.o. Slovenija
- ❖ ZAO ADO Kaluga u Rusiji
- ❖ ADP d.o.o. Mladenovac u Srbiji

Također, 99,95% vlasničkog udjela u AO AD Plastik iz Rusije.¹⁹

Slika 5: Vlasnička struktura AD Plastik d.d.

Izvor: AD Plastik (<https://www.google.hr/#q=ad+plastik>)

U sljedećoj tablici su prikazana značajna povećanje temeljnog kapitala AD Plastika kroz godine njegovog djelovanja kao dioničkog društva.

¹⁹ Prilagođeno prema: Godišnje izvješće za 2015. godinu (<http://www.adplastik.hr/hr/18-financijski-izvjestaji/>)

Tablica 2: Promjene temeljnog kapitala AD Plastik

Godina	1995.	2002.	2007.
Temeljni kapital	62.424.600 DEM	293.970.900 kn	419.958.400 kn

Izvor: Izrada autorice (Povijesni izvadak iz sudskog registra)

Navedene promjene su donesene odlukom Glavne skupštine. Na početku poslovanja je temeljni kapital bio izražen u njemačkim markama. Temeljni kapital u iznosu 419.958.400 kuna, određen 21. lipnja 2007. godine, unesen je u društvo u novcu i podijeljen na redovne dionice. One su na ime i svaka je nominalnog iznosa 100 kuna.²⁰

4.2. Dionice AD Plastika

Dionice AD Plastika su uvrštene na Službeno tržište Zagrebačke burze 2010. godine. Od ožujka 2012. imaju potpisan Ugovor o obavljanju poslova specijalista s Erste bankom, a od 2013. godine s Inter kapital vrijednosnim papirima. Oznaka dionice je ADPL-R-A. Tržišna cijena dionice AD Plastika je promjenjiva, a njezin tečaj se određuje na burzi.

AD Plastik ima samo redovne dionice. Tijekom glasovanja jedna dionica znači jedan glas, a vlastite dionice nemaju pravo glasovanja. Dionice ovog dioničkog društva se vode u obliku elektroničkog zapisa u kompjuterskom zapisu Središnjeg klirinškog depozitarnog društva. Značajno je spomenuti obavijest 22. srpnja 2016. o otpuštanju 998 vlastitih dionica što je 0,023% temeljnoga kapitala. Obavijest je izdana prema Zakonu o tržištu kapitala u skladu s odlukom Uprave društva, a na ime nagrada za uspješan rad u prethodnoj 2015. godini. Nakon ovog otpuštanja ukupan broj vlastitih dionica iznosi 27.957 što je 0,665% temeljnog kapitala.

Zarada po dionici se izračunava na način da se neto dobit društva podijeli s prosječnim ponderiranim brojem redovnih dionica koje su izdane tijekom godine. Taj iznos ne uključuje prosječan broj redovnih dionica koje je društvo kupilo i koje drži kao vlastite dionice. Osnovna zarada po dionici AD Plastika je jednaka razrijeđenoj s obzirom da trenutno nema opcijskih dionica koje bi povećale količinu izdanih dionica.²¹

²⁰ Prilagođeno prema: Povijesni izvadak iz sudskog registra

²¹ Zagrebačka burza, Novosti (<http://zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=ADPL-R-A>)

Sljedeća tablica pokazuje zaradu po dionici kroz posljednje dvije godine poslovanja AD Plastika, do koje se došlo na temelju neto dobiti dioničara u tisućama kuna i prosječnog ponderiranog broja dionica.

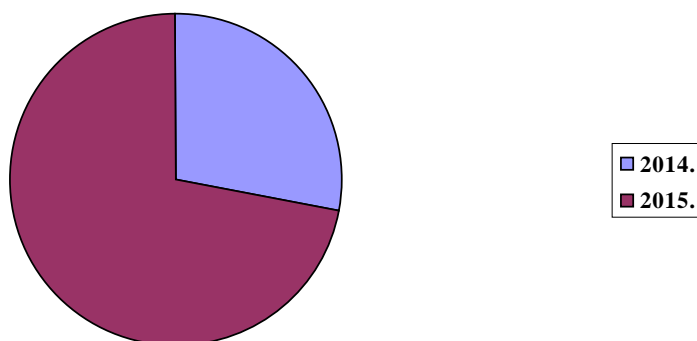
Tablica 3: Zarada po dionici AD Plastika za posljednje dvije godine poslovanja

Godina	2014.	2015.
Neto dobit dioničarima	12.724	32.551
Prosječni ponderirani broj dionica	4.167.822	4.167.822
Zarada po dionici	3,05	7,81

Izvor: Godišnje izvješće AD Plastik za 2015. godinu

Podaci prikazani u tablici označavaju povećanje zarade po dionici tijekom godine dana poslovanja. Također, u 2015. godini se neto dobit se značajno povećala s obzirom na isti broj dionica kao u prethodnoj 2014. godini.

Zarada po dionici

Graf 1: Zarada po dionici AD Plastika kroz posljednje dvije godine poslovanja

Izvor: Izrada autorice

Zanimljivo je spomenuti i dividendu AD Plastika koja trenutno iznosi 8 kuna.

U nastavku su uz pomoć statističkih podataka predloženi iznosi po dionici u kunama kroz posljednjih 7 godina poslovanja.²²

²² Prilagođeno prema: Godišnje izvješće za 2015. godinu (<http://www.adplastik.hr/hr/18-financijski-izvjestaji/>)

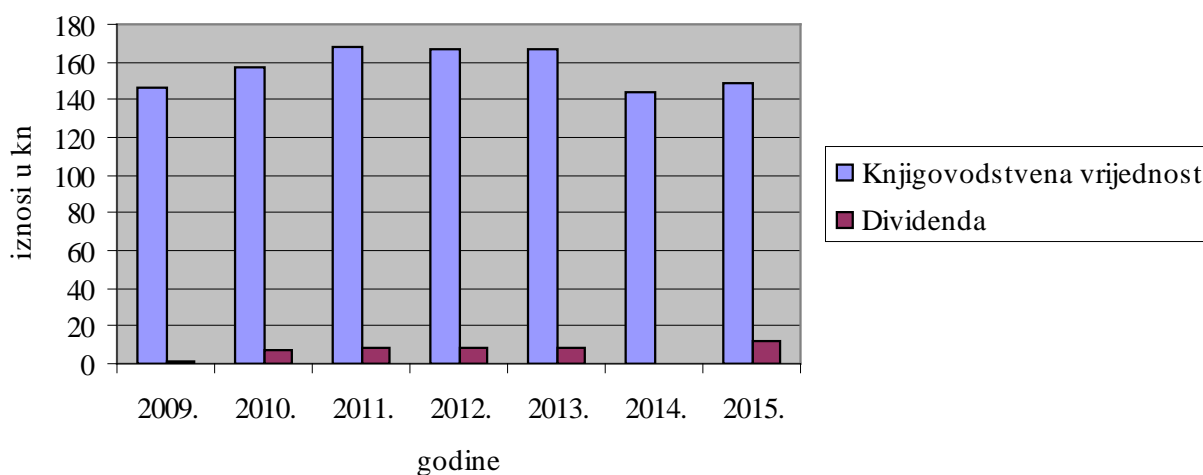
Tablica 4: Podaci po dionici AD Plastika za razdoblje 2009.-2015. godine

Godine	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Knjigovodstvena vrijednost	145,9	157,0	167,5	167,4	167,4	144,4	148,3
Dividenda	1,5	7,5	8,0	8,0	8,0	0,0	12,0

Izvor: Financijski pokazatelji AD Plastika (<http://www.adplastik.hr/hr/22-financijski-pokazatelji/>)

Iz tablice se može uočiti da je dividenda po dionici AD Plastika značajno porasla 2010. godine u odnosu na godinu ranije. Zatim je bila u ravnoteži do 2014. godine kada je iznosila nula. U posljednjoj, 2015. godini je opet porasla i to na najviši iznos tijekom prikazanog razdoblja od sedam godina poslovanja.

Knjigovodstvena vrijednost je kroz prikazane godine poslovanja rasla i padala paralelno s iznosima dividende po dionici.

Podaci po dionici**Graf 2: Podaci po dionici AD Plastika za razdoblje 2009.-2015. godine**

Izvor: Izrada autorice

Zanimljivo je spomenuti kretanje cijena dionica na burzi.

Podaci sadržani u tablici prikazuju kretanje cijene AD Plastika kroz posljednjih 20 dana trgovanja.

Tablica 5: Kretanje dionice AD Plastika na burzi u razdoblju 15.07.-05.08.

Datum	Prva	Zadnja	Najviša	Najniža	Prosječna	Promjena
4.8.2016	112,52	112,52	112,52	112,52	112,52	-1,12 %
1.8.2016	112,5	113,8	113,8	112,5	113,58	2,06 %
29.7.2016	113,07	111,5	113,07	111,5	111,65	0,22 %
28.7.2016	113	111,25	113	111,25	111,76	-0,73 %
27.7.2016	115,1	112,07	115,96	110	112,3	-3,44 %
26.7.2016	117,38	116,06	117,4	116,06	117,03	-0,79 %
25.7.2016	114,5	116,99	116,99	114,5	115,88	2,16 %
22.7.2016	114,52	114,52	114,52	114,52	114,52	-0,41 %
21.7.2016	112	114,99	114,99	112	113,92	3,72 %
20.7.2016	112,01	110,87	112,01	110,24	111,02	-6,29 %

Izvor: Izrada autorice (<http://zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=ADPL-R-A>)

Prikazano je kretanje različitih cijena kroz dane trgovanja i postotna promjene u odnosu na prethodni dan trgovanja. Iz tablice je vidljivo da te promjene stalno osciliraju. Te promjene u ovisnosti sa brojem transakcija i količinom utječu na konačan iznos ostvarenog prometa dionicama AD Plastika.²³

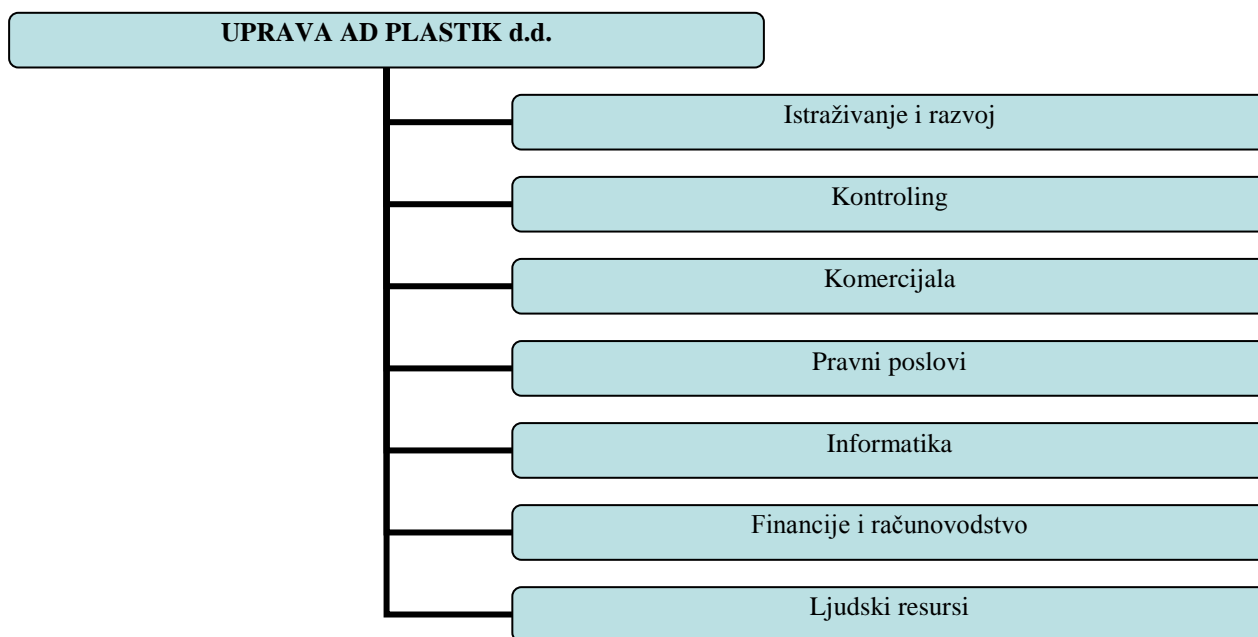
4.3. Tijela AD Plastik

Struktura korporativnog upravljanja AD Plastika se temelji na dualističkom sustavu koji je ranije spomenut kao sustav po kojem ista osoba ne može biti istodobno član više od jednog tijela dioničkog društva, za razliku od monističkog koncepta u kojem nema odvojenosti vođenja od nadzora nad vođenjem poslova.

Tri temeljna organa ovog dioničkog društva čine Uprava, Nadzorni odbor i Glavna skupština, u skladu sa Statutom i Zakonom o trgovačkim društvima.

²³ Zagrebačka burza, povijesni podaci (<http://zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=ADPL-R-A>)

Grafički prikaz obuhvaća ključne korporativne funkcije AD Plastik d.d. s obzirom na organizacijsku strukturu.

Graf 3: Ključne funkcije AD Plastik d.d.

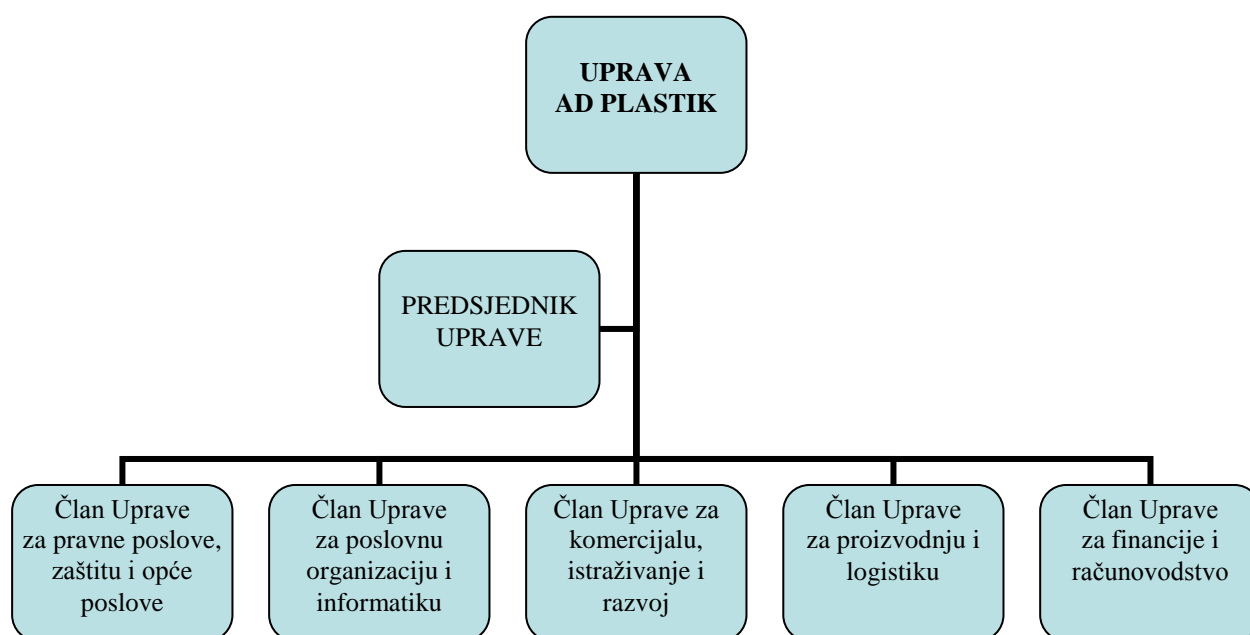
Izvor: Izrada autorice (Pravilnik o organizaciji rada i unutarnjem redu AD Plastika)

Dana 14. srpnja 2016. godine je održana sjednica Nadzornog odbora na kojoj je odlučeno o imenovanju Uprave:

- Marinko Došen, predsjednik Uprave
- Katija Klepo, član Uprave - prodaja i strateška nabava
- Sanja Biočić, član Uprave – financije, računovodstvo, kontroling i informatika
- Mladen Peroš, član Uprave – razvoj i istraživanje, nabava alata

Također, izbor dva nova člana nadzornog odbora: gospodin Ivica Tolić, diplomirani pravnik i gospodin Hrvoje Jurišić, diplomirani inženjer industrijskom menadžmenta. Oni su dosadašnji članovi Uprave ovog društva kojima je istekao mandat.

Grafički prikaz predstavlja članove ureda Uprave AD Plastika.

Graf 4: Ured Uprave AD Plastik d.d.

Izvor: Izrada autorice (Pravilnik o organizaciji rada i unutarnjem redu)²⁴

U prethodnoj 2015. godini su održane 34 sjednice Uprave. Članovi Uprave su zaključili menadžerske ugovore s AD Plastikom.

Prava i obveze definirane u ugovorima:

- mjesečna plaća utvrđena u neto iznosu koja je definirana Kolektivnim ugovorom
- godišnju bonus na temelju ostvarene bruto dobiti
- polica životnog osiguranja uz godišnju premiju u iznosu od 300 eura

Nagrada iznosi jednu mjesečnu plaću ako je bruto dobit najmanje 80% planiranog iznosa ili može iznositi više od jedne plaće ako je bruto dobit iznad 100% planiranog iznosa. Uprava AD Plastika je odgovorna za sastavljanje i prezentaciju konsolidiranih financijskih izvještaja, u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija.

²⁴ Pravilnik o organizaciji rada i unutarnjem reda AD Plastik d.d.

Nadzorni odbor AD Plastika ima sedam članova:

- Četiri člana bira Glavna skupština na vrijeme od četiri godine i isti mogu biti ponovno birani.
- Jednog člana imenuje Radničko vijeće na vrijeme od četiri godine.
- Dva člana imenuju dioničar – Otvoreno dioničko društvo iz Rusije, na vrijeme od četiri godine i isti mogu biti ponovno imenovani.

U prethodnoj 2015. godini je održano pet redovnih sjednica Nadzornog odbora AD Plastik, u skladu s kalendarom održavanja. Članovima se isplaćuje naknada nakon svake sjednice Nadzornog odbora. Visina se utvrđuje na bazi prosječne bruto plaće radnika koja je ostvarena u prethodna tri mjeseca.

Sukladno Zakonu i Poslovniku o radu Nadzornog odbora, u AD Plastiku su imenovane tri komisije koje pomažu radu Nadzornog odbora: Revizorski odbor, Komisija za imenovanja i Komisija za nagrađivanje. Oni pripremaju odluke koje on donosi i nadziru njihovo provođenje. Najmanje jedan član odbora ili komisije mora biti član Nadzornog odbora.

Na Glavnoj skupštini dioničari AD Plastika ostvaruju svoja prava. Također, na njoj se imenuju članovi Nadzornog odbora i određuje iznos nagrada za te članove. Potrebno je ispuniti prijavu za sudjelovanje na Glavnoj skupštini AD Plastika i ispuniti pismenu punomoć ako netko neće osobno sudjelovati. Ranije se mora objaviti saziv redovite glavne skupštine koji je zadnji put objavljen 1. lipnja 2016. godine. za sudjelovanje na Glavnoj skupštini koja se održala 14. srpnja ove godine. Dioničar treba u pisanom obliku dostaviti dokaz o posjedovanju udjela 21 dan prije održavanja Glavne skupštine koji izdaje Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. Također, potrebna je prijava za sudjelovanje i korištenje pravom glasa.

4.4. Kodeks korporativnog upravljanja

Ad Plastik d.d. primjenjuje kodeks korporativnog upravljanja Zagrebačke burze, s obzirom da su mu dionice uvrštene na tu burzu. Svoje poslovne aktivnosti temelje na dobroj praksi korporativnog upravljanja. Svakodnevnom poslovnom praksom, politikom kompanije i internim aktima nastoji doprinosi učinkovitom i transparentnom poslovanju.

Također, kvalitetnijim odnosima sa sredinom u kojoj posluje. Redovitim ispunjavanjem godišnjeg upitnika, AD Plastik se detaljno očituje o posvećenosti principima korporativnog upravljanja i društvene odgovornosti. Upitnik se objavljuje na Internet stranici društva i na službenim stranicama Zagrebačke burze.

U prethodnoj 2015. godini, pridržavao se odredbi Kodeksa uz jedno odstupanje, društvo nije donijelo izjavu o politici nagrađivanja Uprave i Nadzornog odbora.

Značajno je spomenuti da AD Plastik koristi i Kodeks etike u poslovanju Hrvatske gospodarske komore. Određivanjem etičkih kriterija pridonosi učinkovitijem poslovanju i funkcioniranju tržišta.

Temeljna načela kodeksa korporativnog upravljanja su:

- transparentnost poslovanja
- jasno razrađene procedure za rad tijela društva i struktura koje donose važne odluke
- izbjegavanje sukoba interesa
- učinkovita unutarnja kontrola
- učinkovit sustav odgovornosti

Dioničko društvo je dužno na propisanom obrascu navesti pridržava li se preporuka Kodeksa. U slučaju kada se ne pridržava, obvezno je u godišnjem upitniku obrazložiti zbog čega je došlo do odstupanja od preporuka. Sva pitanja sadržana u upitniku se odnose na razdoblje od jedne poslovne godine na koje se odnose i godišnji financijski izvještaji. Odgovori se vrednuju po određenom postotku koji je prikazan na početku svakog poglavlja.²⁵

AD Plastik je prihvatio primjenu kodeksa korporativnog upravljanja i usvojio njegove principe. Usklađenost s principima objavljuje unutar svojih godišnjih financijskih izvještaja. Prilikom odlučivanja, uzima u obzir interese svih dioničara društva, sukladno načelima ovoga kodeksa.

Tablice u nastavku prikazuju neka od pitanja i odgovore iz upitnika korporativnog upravljanja AD Plastika za prethodnu 2015. godinu. prilagođena sadržaju ovoga studentskog rada.

²⁵ Kodeks korporativnog upravljanja

DIONIČARI I GLAVNA SKUPŠTINA

Odgovori na ovaj set pitanja nose 30% cjelokupnog pokazatelja u odnosu na usklađenost društva s kodeksom korporativnog upravljanja.

Tablica 6: Upitnik o dioničarima i Glavnoj skupštini AD Plastik

Broj pitanja	Pitanje	Odgovor DA/NE	Objašnjenje
1.	Postupa li društvo na jednak način pod jednakim uvjetima prema svim dioničarima?	DA	
2.	Daje li svaka dionica društva pravo na jedna glas?	DA	
3.	Je li dioničarima omogućeno sudjelovanje i glasovanje na glavnoj skupštini društva upotrebom sredstava suvremene komunikacijske tehnologije?	NE	U dosadašnjoj praksi društvo nije ocijenilo opravdanim primijeniti sredstva moderne komunikacije, jer se sadašnji način glasovanja potvrdio kroz praksu kao optimalno rješenje.
4.	Je li izdavanje punomoći za glasovanje krajnje pojednostavljeno i bez strogih formalnih zahtjeva?	DA	
5.	Je li društvo dioničarima koji nisu u mogućnosti sami glasovati, osiguralo opunomoćenike bez posebnih troškova?	NE	Društvo do sada nije imalo zahtjeva dioničara u navedenom pravcu.
6.	Je li uprava društva javno objavila odluke glavne skupštine?	DA	
7.	Je li uprava društva javno objavila podatke o eventualnim tužbama na pobijanje odluka?	NE	Ne, jer ih nije bilo.

Izvor: Kodeks korporativnog upravljanja 2015.

UPRAVA I NADZORNA TIJELA

Odgovori na ova pitanja nose 20% cjelokupnog pokazatelja u odnosu na usklađenost društva sa kodeksom korporativnog upravljanja.²⁶

Tablica 7: Upitnik o Upravi i Nadzornim tijelima AD Plastik

Broj pitanja	Pitanje	Odgovor DA/NE	Objašnjenje
1.	Je li nadzorni odbor ustrojio komisiju za imenovanje, nagrađivanje i reviziju?	DA	
2.	Je li nagrada članovima nadzornog i upravnog odbora određena odlukom glavne skupštine ili statutom?	DA	
3.	Je li naknada koju primaju članovi nadzornog odnosno upravnog odbora određena prema doprinosu uspješnosti društva?	DA	
4.	Je li društvo kao dio godišnjeg izvješća objavilo izjavu o politici nagrađivanja uprave i nadzornog odbora?	NE	Društvo nije donijelo Izjavu o politici nagrađivanja Nadzornog odbora i Uprave.
5.	Je li nadzorni odbor donio odluku o okvirnom planu rada koji uključuje popis redovitih sjednica i podataka koje redovito treba stavljati na raspolaganje članovima?	DA	
6.	Je li nadzorni odbor donio unutarnja pravila rada?	DA	

Izvor: Kodeks korporativnog upravljanja 2015.

²⁶ Kodeks korporativnog upravljanja 2015. (<http://www.adplastik.hr/hr/17-korporativno-upravljanje/>)

5. ZAKLJUČAK

Dioničko društvo je trgovačko društvo u kojemu svi članovi sudjeluju s ulozima u temeljnome kapitalu koji je podijeljen na dionice. Ovaj oblik spada u društva kapitala. Dionička društva stječu pravnu osobnost upisom u sudski registar. Osnivačima se smatraju dioničari koji usvoje njegov statut. Prema hrvatskim propisima, dioničko društvo može osnovati samo jedna osoba. Položaj dioničara, te njegova prava i obveze u društvo ovise o sudjelovanju u temeljnome kapitalu. Pravni odnosi društva i dioničara su određeni prisilnim propisima da bi bili zaštićeni. Dioničko društvo je najčešći oblik društva kapitala koji se koristi u praksi. Kao pravni oblik, dionička društva dominiraju u Hrvatskoj i u svijetu poduzetništva.

Dioničko društvo AD Plastik je najveći hrvatski proizvođač plastičnih dijelova za automobilsku industriju. Inovativnim i kreativnim dostignućima doprinose uspjehu svojih kupaca. U svom poslovanju primjenjuju načela etičkog i društveno odgovornog poslovanja da bi ispunili ciljeve, na dobrobit šire društvene zajednice. Viziju žele ostvariti na zadovoljstvo svojih kupaca, zaposlenika, poslovnih partnera i dioničara. Tim stručnjaka je u mogućnosti brzo odgovoriti na sve zahtjeve tržišta i stvaranje viših standarda. Zaposlenici AD Plastika surađuju s kupcima od rane faze razvoja proizvoda, primjenjujući specifična stručna znanja i stečena iskustva. U svakodnevnim odnosima unutar kompanije i s vanjskim strankama, primjenjuju pravila iz kodeksa poslovnog ponašanja koja doprinose izgradnji društvene odgovornosti radnika. Ključne vrijednosti poslovanja AD Plastik su: tradicija, odgovornost, vjerodostojnost, izvrsnost i kreativnost. Čine ono što je ispravno, a ne što je jednostavno. Odgovorni su za kompaniju i sve njene sudionike, te za ostvarene rezultate. Stalno traže ideje za unaprjeđenje tehnologije i poboljšanje organizacijske učinkovitosti. Ljudske resurse smatraju svojom najvrjednijom imovinom i stalno nude razvoj obrazovanja i prikladne obuke. Na taj način osiguravaju zaposlenost i postižu da se zaposlenici razvijaju zajedno s tvrtkom. Značajnu pažnju posvećuju informiranju zaposlenika i nastoje da budu uključeni u donošenje odluka. Dioničko društvo AD Plastik želi biti zanimljiv potencijalnim suradnicima, da radnici žele za njih raditi i da kupci žele s njima poslovati. To se pozitivno odražava na interes na tržištu rada. Dugogodišnje iskustvo u njihovom poslu im je temelj za buduće poslovanje.

Ovo dioničko društvo je privatizirano 2001. godine i uspješno je realiziran program radničkog dioničarstva. Zbog toga su danas njegovi djelatnici vlasnici skoro jedne petine dionica svoje kompanije. Osvrtom na empirijski dio ovoga rada i razgovora s zaposlenicima, došla sam do sljedećih zaključaka vezanih za poslovanje AD Plastika kao dioničkog društva. Vlasnička struktura se nije mijenjala u posljednjoj godini poslovanja. Temeljni kapital se kroz godine povećavao, a od 2007. godine je iznos konstantan. Tada je unesen u društvo u cijelosti i podijeljen na redovne dionice. Neto dobit dioničara i zarada po dionici se povećavaju kroz godine poslovanja. U prethodnoj 2015. se također značajno povećala u odnosu na godinu prije s obzirom na jednak broj dionica. Solinski koncern je prošle godine ostvario najveći prihod do sada i isplaćivala se zavidno visoka dividenda. Struktura korporativnog upravljanja poduzeća AD Plastik se temelji na dualističkom sustavu. Usklađenost s principima iz kodeksa korporativnog upravljanja objavljuje u svojim godišnjim financijskim izvješćima. Zaposlenici AD Plastika očekuju najavljenju poreznu reformu 2017. godine i izravne poticaje proizvođačima i izvozniciima. Ključni rizik za njihovo poslovanje može biti globalna ekonomska kriza ali su pokazali da znaju postupati u takvim situacijama i ne vide razloge da tako ne bude i ubuduće. Smatram da je AD Plastik u uzlaznoj fazi poslovanja. Također, da dobro posluje s aspekta svoga pravnog oblika. Uvijek ima prostora za poboljšanje, ali je njihovo poslovanje na zadovoljavajućoj razini.

LITERATURA

Knjige:

1. Barbić, J. : Pravo Društva, Društva kapitala, Organizator, Zagreb, 2010
2. Gorenc. V: Komentar Zakona o trgovačkim društvima, RRif, 2008.
3. Gorenc, V. : Trgovačko pravo, Društva, Školska knjiga, Zagreb, 2003.
4. Petrović, S. : Osnove prava društava, Zagreb, 2013
5. Slakoper, Z. : Dioničko društvo u sudskoj praksi i pravnoj teoriji, Zagreb, 2011.

Internet izvori:

1. Ad Plastik (<http://www.adplastik.hr/hr/>)
2. Godišnje izvješće za 2015. godinu
(<http://www.adplastik.hr/hr/18-financijski-izvjestaji/>)
3. Kodeks korporativnog upravljanja 2015.
(<http://www.adplastik.hr/hr/17-korporativno-upravljanje/>)
4. Poslovnik o radu (<http://www.poslovni.hr/leksikon/dionicko-drustvo-dd-182>)
5. Zagrebačka burza
(<http://zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=ADPL-R-A>)
6. Zakon o trgovačkim društvima
(<https://www.google.hr/#q=zakon+o+trgova%C4%8Dkim+dru%C5%A1tvima>)

Ostalo:

1. Brnabić, R., Trgovačko pravo, Nastavni materijali
2. Interna dokumentacija AD Plastik d.d.
3. Kodeks korporativnog upravljanja
4. Povijesni izvadak iz sudskog registra
5. Pravilnik o organizaciji rada i unutarnjem redu AD Plastika

PRILOZI

Popis slika:

- Slika 1. Logo AD Plastik d.d. (str. 22)
- Slika 2. Nagrada Zlatni ključ za AD Plastik (str. 24)
- Slika 3. Certifikat za kvalitetu u poslovanju AD Plastik (str. 24)
- Slika 4: Proizvodni pogon AD Plastika u Solinu (str. 25)
- Slika 5: Vlasnička struktura AD Plastik d.d. (str. 26)

Popis grafova:

- Graf 1. Zarada po dionici AD Plastika kroz posljednje dvije godine poslovanja (str.28)
- Graf 2. Podaci po dionici AD Plastika za razdoblje 2009.-2015. godine (str. 29)
- Graf 3. Ključne funkcije AD Plastik d.d. (str. 31)
- Graf 4. Ured Uprave AD Plastik d.d. (str. 32)

Popis tablica:

- Tablica 1. Opći podaci AD Plastik (str. 21)
- Tablica 2. Promjene temeljnog kapitala AD Plastik (str. 27)
- Tablica 3. Zarada po dionici AD Plastika za posljednje dvije godine poslovanja(str.28)
- Tablica 4. Podaci po dionici AD Plastika za razdoblje 2009.-2015. (str. 29)
- Tablica 5. Kretanje dionica AD Plastika na burzi u razdoblje 15.07.-05.08. (str. 30)
- Tablica 6. Upitnik o dioničarima i Glavnoj skupštini AD Plastik (str. 35)
- Tablica 7. Upitnik o Upravi i Nadzornim tijelima AD Plastik (str. 36)

SAŽETAK

Ovaj rad obuhvaća analizu općih odrednica dioničkog društva. Osnovni cilj je dati doprinos boljem poznavanju dioničkih društava. Provedena je usporedba dioničkog društva i društva s ograničenom odgovornošću. Svrha je predstaviti poduzeće AD Plastik i analizirati njegovo poslovanje. Raznim metodama su prikupljeni podaci i informacije. Na temelju statističkih podataka, prikazano je kretanje dionica navedenog dioničkog društva kroz određena razdoblja i ostalih pojmova vezanih uz dionice. Osim dionica, naglasak je na tijela društva i korporativno upravljanje.

Dioničko društvo kao oblik društva kapitala se najčešće koristi u praksi i dominira u svijetu poduzetništva. Prema hrvatskim propisima ga može osnovati samo jedna osoba.

AD Plastik je među vodećima i najpoznatijima u Hrvatskoj. Temeljni kapital mu je podijeljen na redovne dionice. Zarada po dionici raste kroz godine poslovanja. Analizirano dioničko društvo je u uzlaznoj fazi poslovanja.

Ključne riječi: Dioničko društvo, dionice, AD Plastik

SUMMARY

This work includes an analysis of the general guidelines share holding company. The main objective is to contribute better understanding of share holding companies. Comparison is made between share holding companies and limited liability companies. The purpose is to present the company AD Plastik and analyze its business. Various methods have been used to collect data and information. Based on statistical data, the movement of the said share holding company shares and other terms related to shares is shown through certain periods. In addition to shares, the emphasis is on the bodies of company and corporate governance. Share holding company as a form of capital companies is most often used in practice, and dominates the world of entrepreneurship. According to Croatian regulations, it may be established by just one person. AD Plastik is among the leading and most famous in Croatia. The share capital is divided into his ordinary shares. Earnings per share grow through the business. Analyzed joint-stock company is in the growth stage of business.

Key words: Share holding Company, shares, AD Plastik